

زخم خورده از جنگ تا مغز استخوان

شهید حاج «داوود کریمی» تر اشکاری که فرمانده سپاه تهران شد

۲۲

پرتوی از قرآن

درنگی بر تاریخچه کتابت قرآن از منظر مرحوم آیت‌الله طالقانی

۲۲

عاشورا؛ روایت اسطوره‌ای و هویت‌ساز

گزارشی از کتاب «واقعۀ عاشورا» نوشته «تورستن هیلن»

۲۴

دوشنبه ۲۱ شهریور ۱۴۰۱ | ۱۵ صفر ۱۴۴۴ | سال سی‌ام | شماره ۸۵۹۰

همیشه در یک فرهنگ

روز ملی سینما مبارک

سینمای ایران در سخت‌ترین دوران تاریخش که دچار قهر مخاطب شده همچنان زنده می‌ماند

دیروز، امروز، فردا

سینما

۱ این روزها تصویری در شبکه‌های اجتماعی بازنشر می‌شود که حکایت از پایان سینمای ایران دارد؛ طرحی از یک سنگ قبر با این عبارات: «سینمای ایران، تولد: ۱۳۰۹، فوت: ۱۳۹۹». این طرح که خیلی‌ها آن را در صفحات شخصی‌شان بازنشر کرده‌اند، اشاره‌ای است آشکار و صریح بر تمام شدن سینمای ایران و تأکید است بر این فرضیه که با بحران کرونا سینمای ایران هم علائم حیاتی‌اش را از دست داد. واقعیت هم این است که سینمای ایران از زمستان ۹۸ تا امروز که در اواخر تابستان ۱۴۰۱ به سر می‌بریم، به شکلی بی سابقه با بحران مخاطب مواجه شده است؛ بحرانی که هرگز در این سطح مسبق به سابقه نبوده است. قهر تماشاگر اگر ادامه پیدا کند و

اگر شناور کردن بهای بلیت و تشویق و ترغیب مردم به سینما رفتن، در نهایت جواب نهد چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ آیا این به معنای مرگ سینما در ایران است؟ پس این همه فیلم بدون مخاطبی که یا برای فستیوال ساخته می‌شود یا سرمایه‌های دولتی ساخته می‌شود چه؟ در سینمایی که سود در تولید است و نه الزاماً در اکران، بدون تماشاگر هم می‌شود ادامه داد.

۲ اما سینما بدون نفس تماشاگر و بدون حضور مردم، حتی اگر وجود هم داشته باشد، عیث و بی‌فایده است. سینمای بی‌خاصیت دولتی یا جشنواره‌ای که معمولاً در شرایطی به حیاتش ادامه می‌دهد، در نهایت فقط به سود فعلاتانش تمام می‌شود. کارگردان‌ها و تهیه‌کنندگانی که به جشنواره می‌روند و جایزه می‌گیرند یا با سرمایه‌های هنگفت، محصولی می‌سازند که میزان استقبال مردم از آن برای هیچ کس مهم نیست. جدای از

این ما در این سال‌ها با پدیده منحصر به فردی هم مواجه شده‌ایم که بخشی خصوصی را هم بی‌نیاز از اقبال عمومی کرده است؛ سرمایه‌گذارانی که هدفشان از تولید فیلم کسب سود نیست؛ چون سود را از جایی دیگر به دست آورده‌اند، بخشی از سینما را هم نسبت به آنچه قرار است در گیشه رخ دهد بی‌تفاوت کرده است. برای این دوستان هم زندگی و سینما بدون تماشاگر ادامه دارد. پس سینمای ایران بدون مخاطب هم الزاماً نمی‌میرد.

۳ سینمای ایران اما، بدون تماشاگر، بدون مخاطب پیگیر، بدون صدایی‌های پر و بدون سانس‌های شلوغ آخر هفته، چه معنایی دارد؟ سینمای ایران را در چنین روزی که روز ملی سینماست با چه فیلم‌هایی به یاد می‌آوریم؟ با فیلم‌هایی که کمتر کسی بسرای دیدنش بلیت خرید یا فیلم‌هایی که برایش صف‌های طولانی تشکیل

شد و منتقدان درباره‌شان نوشتند. سینمای ایران اگر مانده نه با پول بی حساب سرمایه‌گذاری مشکوک و نه با بودجه‌های عمومی و نه به زر و برقی جوایز فستیوال‌ها، که به نفس گرم تماشاگر زنده مانده است. فیلمی می‌ماند که مثل «قبصر» همه چیز را به قیل و بعد از خودش تقسیم کند و مثل «عقاب‌ها» و میانه‌های جنگ، مردم را روانه سالن‌های سینما کند تا بازار سوت و کف را داغ نگه دارد. یا مانند «هامون» از آشفتنگی روشنفرگی، قصه و کاراکتر جذاذ برای تماشاگر بسازد. کنارش

حتماً «کلوزآپ» و «خانه دوست کجاست» هم می‌ماند. سینمای ایران همه اینهاست؛ از سفر به چذابه و مهاجر و مادر تا تشوکران و قرمز و موقعیت مهدی. از اجاره نشین‌ها تا چه حبه قند. سینمای ایران را با تمامیتش در یادیم.

۴ قبل از نوشتن این یادداشت با یکی از کارگردان‌های سینمای ایران حرف

عکس: همشهری/ حامد خورشیدی

گفت: «واختر دهه ۷۰ بنده با مرحوم رضا زیان در سریالی حضور داشتیم و خوشبختانه این همکاری منجر به این شد که بتوانم در نمایش «عشق روی خریشته» ایفای نقش مدیر آسایشگاه باشم. همکاری در این نمایش باعث شد به مقام منزلت استاد بزرگواری چون مرحوم رضا زیان بیشتر پی ببرم؛ چارچوبی که علاوه بر هنرمندی، صداقت، گذشت و ایمان به کار را از این هنرمند برای من به جای گذاشت.»

شخصیت دوست‌داشتنی مش رحیم اکبر رحمتی، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون در این مراسم با عنوان این مطلب که دوستان و هم‌دوره‌ای‌های من می‌دانند که ما با رضا زیان فقط همکار نبودیم، بلکه با

ایستگاه خیر

«جنگ جهانی سوم» در مسیر اسکار

از وقتی که سازمان سینمایی اعلام کرد فیلم‌هایی که در جشنواره‌های خارجی به نمایش در می‌آیند باید دارای پروانه باشند، موفقیت هر فیلمی در جشنواره‌های خارجی تحت‌الشعاع این مسئله قرار می‌گیرد که آیا این فیلم از سازمان سینمایی پروانه داشته یا نه؟ با موفقیت فیلم «جنگ جهانی سوم» ساخته هومن سبیدی در بخش افق‌های هفتاد و نهمین جشنواره فیلم ونیز، این سؤال مطرح می‌شود که آیا تماشاگران داخل کشور می‌توانند این فیلم را بر پرده سینماهای کشور ببینند؟ طبق اعلام قبلی سازمان سینمایی، «جنگ جهانی سوم» پروانه داشته و مشکلی از بابت حضور در ونیز نداشته است. اما مسئله‌ای که شاید نمایش این فیلم در ایران را در حاله‌ای از اقبال قرار داده این است که این فیلم هنوز پخش‌کننده داخلی ندارد.

با این حال، مدیر کمپانی پخش «مستقل‌های ایرانی» با اشاره به اینکه پروانه نمایش فیلم برای اکران در داخل کشور صادر شده، احتمال اکران خارجی فیلم را هم در آینده‌ای نزدیک رد نمی‌کند. محمد اطیابی درباره حضور فیلم «جنگ جهانی سوم» و جایزه‌هایش در جشنواره

۱ ونیز به ایسا گفت: این فیلم از سوی مخاطبانش یعنی منتقدان، جشنواره‌ها، بخش‌کننده‌ها و تهیه‌کننده‌ها متفاوت دیده شده و جوایزی هم در این بخش از جشنواره ونیز (افق‌ها) کسب کرده است. در این بین مواجبه داوورها هم با فیلم جالب بود و همه که در جای خود به لحاظ حرفه‌ای افرادی شاخص هستند، فیلم را از زاویه نگاه خود دیدند و آن را دوست داشتند. آنچه من به‌عنوان پخش‌کننده فیلم درک کردم این بود که غالباً تماشاگران فیلم، آن را دوست داشتند. گرچه با توجه به موضوعی که «جنگ جهانی سوم» دارد، بنوعی روی لبه تیغ حرکت می‌کند، اما به‌نظرم کارگردان توانسته از پس این موضوع حساس برآید و یک شکل کم‌دی - تراژیک به فیلم بدهد و حرف خود را که جهانی هم هست به وجود آمدن مشکلاتی میان عوامل اصلی فیلم بر سر زبان‌ها افتاد. بازیگران و کارگردان فیلم در صفحات مجازی‌شان جوری به خبر حضور فیلم‌شان در کن واکتس نشان دادند که انگار با هم در فیلمی مشترک همسکار نبوده‌اند. همین

۲ واکتس‌ها حدس را در دره وجود اختلاف میان عوامل اصلی فیلم را قوت بخشید. این فیلم را قوت بخشید. در جشنواره کن هم که با حواشی مختلفی همراه شد، سازمان سینمایی اعلام کرد «برادران لیلیا» پروانه‌نمایش اقتصادی فیلم خواهیم داشت او در پاسخ به اینکه شانس راهیبی این فیلم را به اسکار چقدر می‌داند، گفت: «تراجیح می‌دهم در راه اسکار اظهار نظر نکنم» چون این ماجرا همیشه حساسیت داشته و در ایران حساسیت‌های بیشتری دارد. شرایط انتخاب نماینده ایران در اسکار نسبت به دیگر کشورهای دنیا متفاوت است و فاکتورهای زیادی دخیل هستند. هم اکنون از یکی، دو فیلم بیشتر نام برده می‌شود، ولی در میان فیلم‌های موجود با توجه به شرایطی که باید برای اکران وجود داشته باشد، به‌نظرم می‌رسد، اگر «جنگ جهانی سوم» به‌موقع بتواند اکران شود، شخصاً فکر می‌کنم این فیلم می‌تواند بهترین انتخاب باشد.

برنامه تعطیلی سینماها در ایام اربعین

برنامه تعطیلی سینماها در ایام اربعین حسینی اعلام شد و سینماهای سراسر کشور روز جمعه ۲۵ شهریورماه از ساعت ۱۸ تعطیل می‌شوند. همچنین روز شنبه ۲۶ شهریورماه تمام سینماها به‌صورت تمام‌روز تعطیل هستند. سینماهای سراسر کشور از روز یکشنبه ۲۷ شهریورماه فعالیت عادی خود را از سر می‌گیرند.

جام جهانی در سینماها

در جلسه روز گذشته شورای صنفی نمایش، قرارداد ۴ فیلم «ملاقات خصوصی» و «گیجگاه» ثبت شد. در ادامه جلسه شورای صنفی نمایش در روز یکشنبه ۲۷ شهریور در خانه سینما تشکیل شد. بر این اساس قرارداد فیلم سینمایی «گیجگاه» به کارگردانی عادل تبریزی با پخش «همین سبز» به سرگروهی پردیس آزادی بعد از فیلم «دوزیست» و قرارداد «ملاقات خصوصی» به کارگردانی امید شمس با پخش «شایسته فیلم» به سرگروهی پردیس آزادی بعد از فیلم «دوزیست» و قرارداد «ملاقات خصوصی» به کارگردانی امید شمس با پخش «شایسته فیلم» ثبت شد. در ادامه جلسه درباره مدل اجرایی پخش مسابقات جام جهانی در سینماها مواردی مطرح و مقرر شد کارگروهی با حضور اعضای شورای صنفی نمایش، نمایندگان از انجمن سینماکاران، پخش‌کنندگان، تهیه‌کنندگان و نمایندگان سازمان سینمایی در وزارت ارشاد برگزار شود. همچنین طی مذاکره با سامانه‌های فروش بلیت سینما مقرر شد فضاهای تبلیغاتی مناسبی در اختیار معرفی طرح شناوری بلیت سینماها قرار گیرد.

شیرطلای ونیز به یک مستند رسید

مستند «همه زبایی و خونریزی» جایزه شیر طلایی بهترین فیلم هفتاد و نهمین جشنواره فیلم ونیز را از آن خود کرد. در پایان مراسم اختتامیه جشنواره فیلم ونیز، مستند «همه زبایی و خونریزی» ساخته لورا پویترس بهترین فیلم این جشنواره شد. سینمای ایران نیز که امسال با ۴ فیلم در بخش رسمی حاضر بود، فیلم «جنگ جهانی سوم» به کارگردانی هومن سبیدی جایزه بهترین فیلم و بهترین بازیگر مرد (محسن تنابنده) بخش افق‌های ونیز را از آن خود کرد و فیلم «خرس نیست» جایزه ویژه هیأت داوران بخش مسابقه اصلی ونیز را دریافت کرد. لیلیا حاتمی که امسال یکی از داوران بخش مسابقه اصلی ونیز بود به همراه پسرش روی فرش قرمز مراسم اختتامیه رفت و در مراسم اعطای جایزه به سه هراه سایر اعضای هیأت داوران حاضر شد. این بازیگر ایرانی جایزه کیت پلانتش را به او اهدا کرد.

خرج برادران لیلیا، به دلار

حاشیه‌ها دست از سر «برادران لیلیا» بر نمی‌دارند. پس از اینکه خبر حضور فیلم در جشنواره کن اعلام شد، شایعاتی درباره به وجود آمدن مشکلاتی میان عوامل اصلی فیلم بر سر زبان‌ها افتاد. بازیگران و کارگردان فیلم در صفحات مجازی‌شان جوری به خبر حضور فیلم‌شان در کن واکتس نشان دادند که انگار با هم در فیلمی مشترک همسکار نبوده‌اند. همین واکتس‌ها حدس را در دره وجود اختلاف میان عوامل اصلی فیلم را قوت بخشید. این فیلم را قوت بخشید. در جشنواره کن هم که با حواشی مختلفی همراه شد، سازمان سینمایی اعلام کرد «برادران لیلیا» پروانه‌نمایش اقتصادی فیلم خواهیم داشت او در پاسخ به اینکه شانس راهیبی این فیلم را به اسکار چقدر می‌داند، گفت: «تراجیح می‌دهم در راه اسکار اظهار نظر نکنم» چون این ماجرا همیشه حساسیت داشته و در ایران حساسیت‌های بیشتری دارد. شرایط انتخاب نماینده ایران در اسکار نسبت به دیگر کشورهای دنیا متفاوت است و فاکتورهای زیادی دخیل هستند. هم اکنون از یکی، دو فیلم بیشتر نام برده می‌شود، ولی در میان فیلم‌های موجود با توجه به شرایطی که باید برای اکران وجود داشته باشد، به‌نظرم می‌رسد، اگر «جنگ جهانی سوم» به‌موقع بتواند اکران شود، شخصاً فکر می‌کنم این فیلم می‌تواند بهترین انتخاب باشد.